

Primjena Interneta, prednosti i nedostaci

VODITELJI PROGRAMA OBUKE:

Nada Orbović

Rada Todorović

Internet

Internet je globalna mreža koja povezuje računare i računarske mreže u svijetu.

Dostupnost velike količine najrazličitijih informacija o skoro svemu što bi korisnike moglo interesovati.

Većina sadržaja koji je dostupan na Internetu pruža korisnicima zanimljive, pozitivne i edukativne informacije.

Dobre i loše strane Interneta?

Dobre strane Interneta:

- ▶ Internet je veoma važan vid komunikacije www.facebook.com
- ▶ Možemo saznati većinu potrebnih informacija www.google.me
- ▶ Internet je na neki način i riznica znanja www.wikipedija.rs
- ▶ Možemo naučiti dosta novih stvari www.znanje.org
- ▶ Internet raspolaže velikim brojem knjiga koje možemo čitati u elektronskom obliku www.free-ebooks.net
- ▶ Plaćanje preko Interneta pomaže ljudima da plate račune bez napuštanja kuće ili radnog mesta www.paypal.com
- ▶ Dobra strana Interneta je zabava www.miniclip.com
- ▶ ...

Loše strane Interneta:

- ▶ Narušena sigurnost;
- ▶ Zloupotreba podataka;
- ▶ Narušavanje autorskih prava;
- ▶ Širenje mržnje i uvreda;
- ▶ Nepoštovanje privatnosti, nacionalnog i vjerskog opredeljenja;
- ▶ Izaziva zavisnost koja se svrstava u neku vrstu bolesti;
- ▶ Mladi zaboravljuju na normalan život i izlaska;
- ▶ Ljudi bježe od stvarnog života i zatvaraju se u sebe;
- ▶ Djeca imaju pristup mnogim neprimjernim sadržajima;
- ▶ ...

Anketa

U osnovnoj školi “Luka Simonović” - Nikšić sprovedene je ankete o tome kako učenici provode vrijeme na Internetu, i da li su doživjeli neke neprijatnosti.

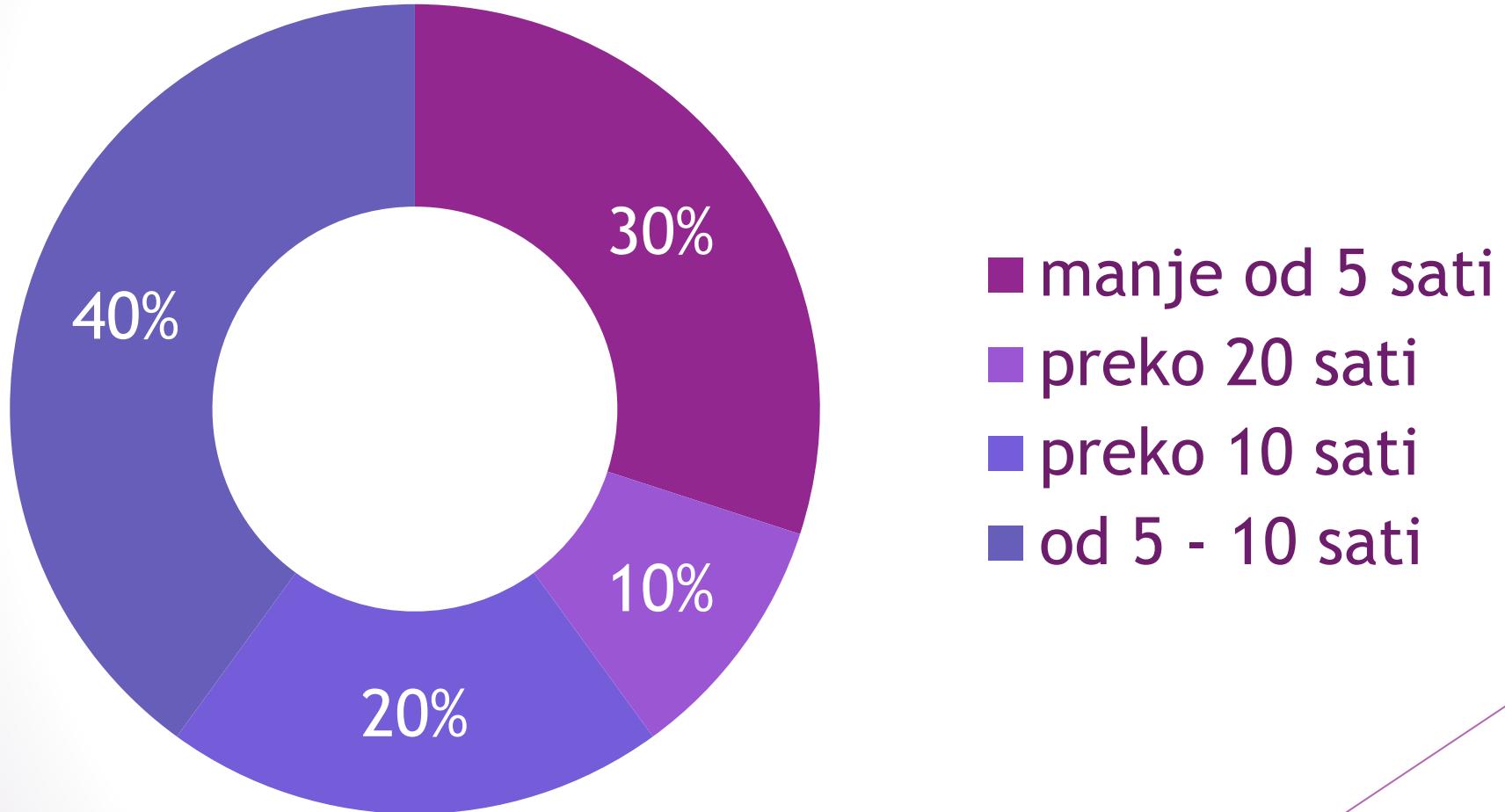

Cilj ankete bio je ustanoviti:

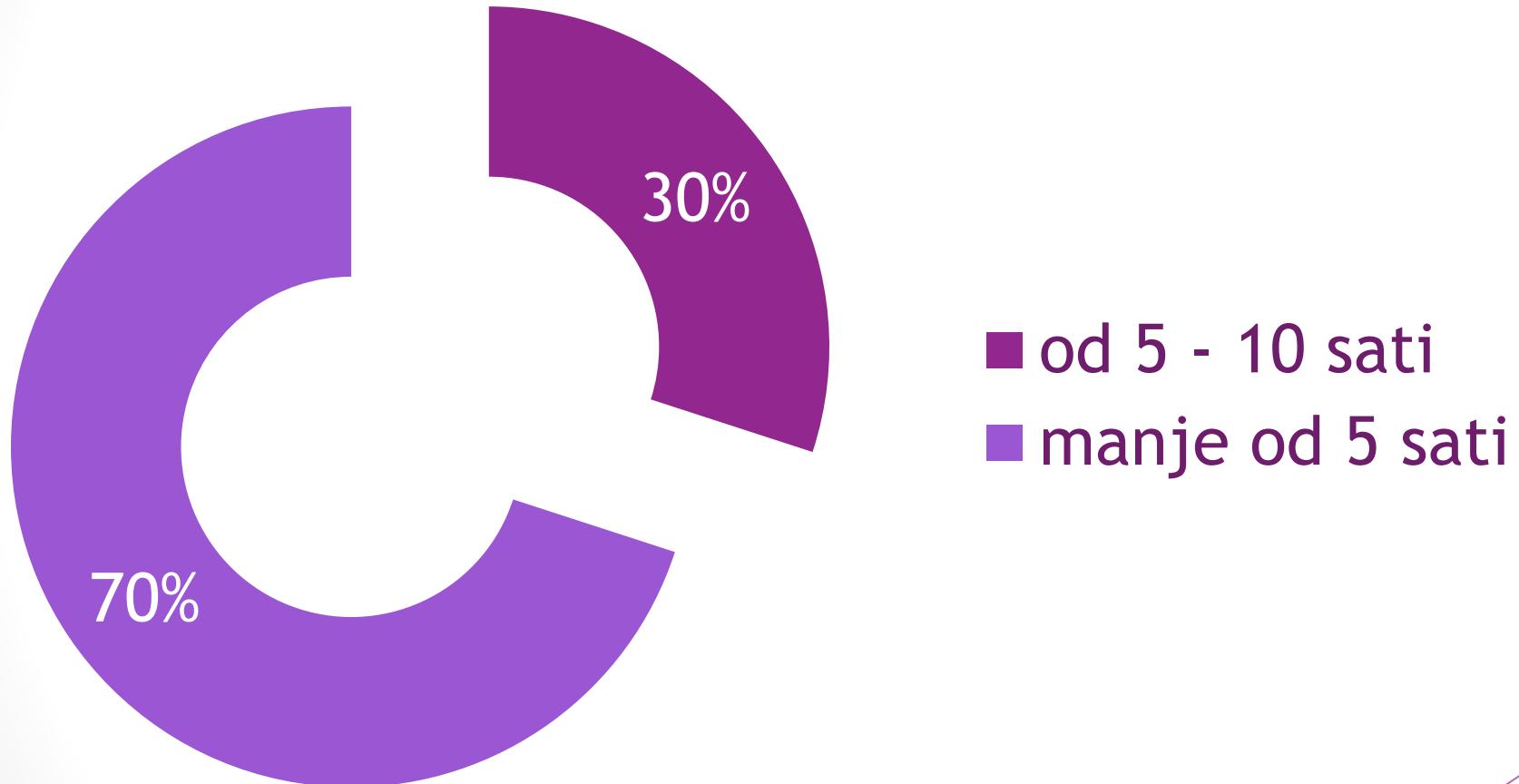
- ▶ Koliko vremena učenici provode na Internetu;
- ▶ Šta rade na Internetu;
- ▶ Koje su vrste web stranica njima zanimljive;
- ▶ Izrađuju li lične stranice ili Facebook profile;
- ▶ Znaju li roditelji šta djeca rade na Internetu;
- ▶ Vole li posjećivati Internet i jesu li tamo doživjeli neku neprijatnost.

Da imam neograničeno vrijeme, na Internetu bih proveo

U toku radne nedelje na Internetu provedem

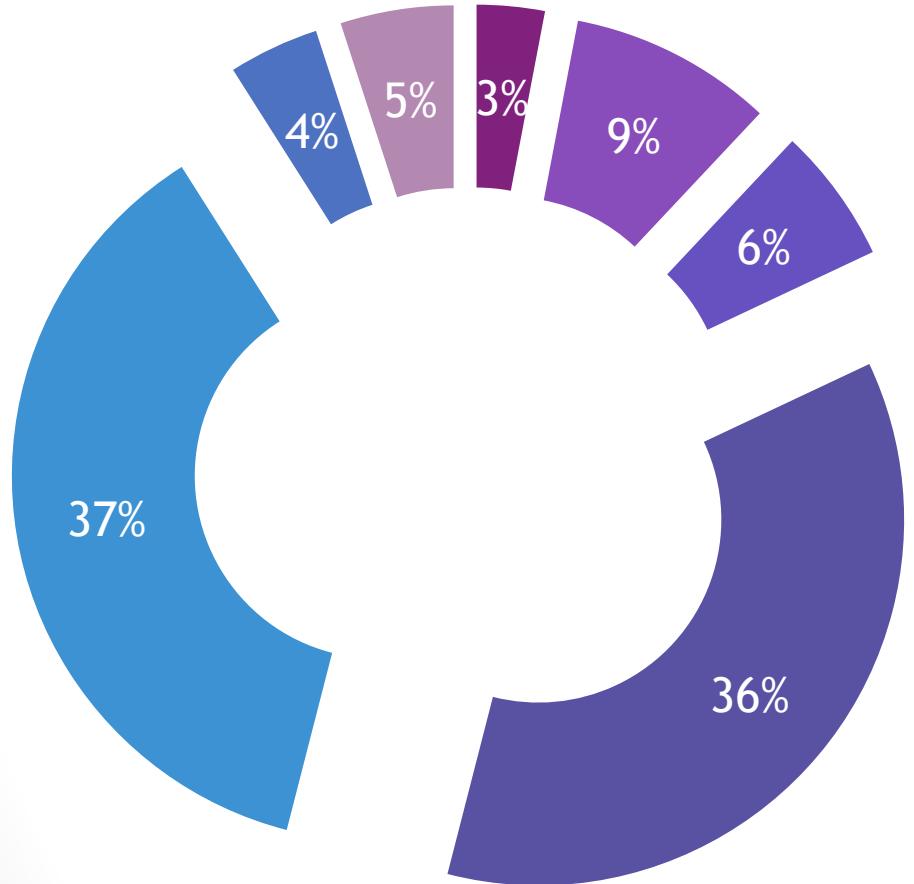
Odgovori učenika na pitanja sa ankete:

Najčešće na Internetu (moglo se zaokružiti i više odgovora):

- bez veze razgledam;
- tražim određeni pojam;
- idem na chat;
- na Facebook-u sam;
- igram igrice;
- gledam spotove;
- nešto drugo (navedi šta).

Najčešće na Internetu (moglo se zaokružiti i više odgovora)

- bez veze razgledam
- tražim određeni pojam vezano za školu
- idem na chat
- na Facebook-u sam
- igram igrice
- gledam spotove
- nešto drugo (navedi šta)

120

Imaju li ličnu web stranicu i svoj Facebook profil

100

80

60

40

20

0

VI razred

VII razred

VIII razred

IX razred

100

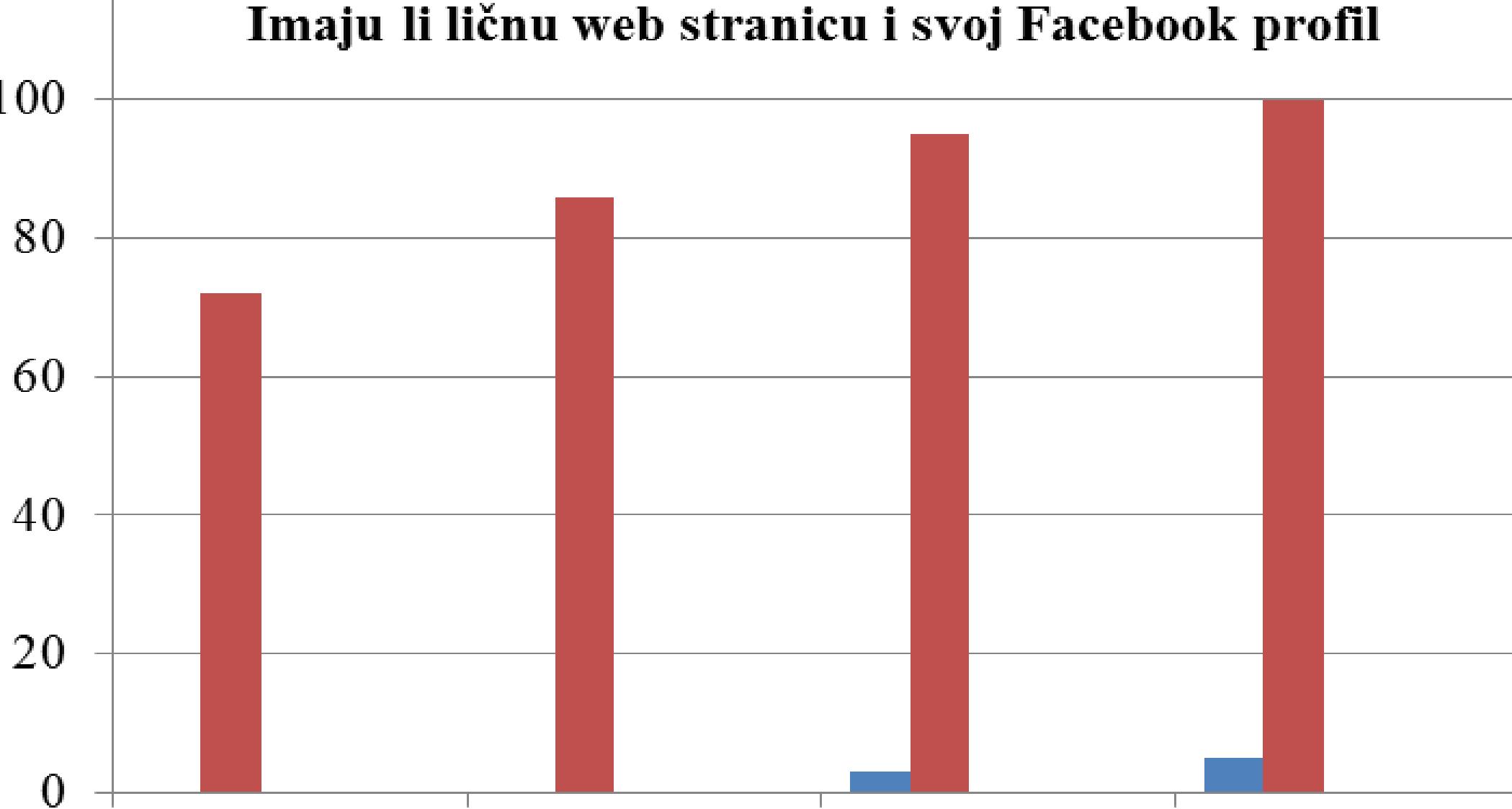
80

60

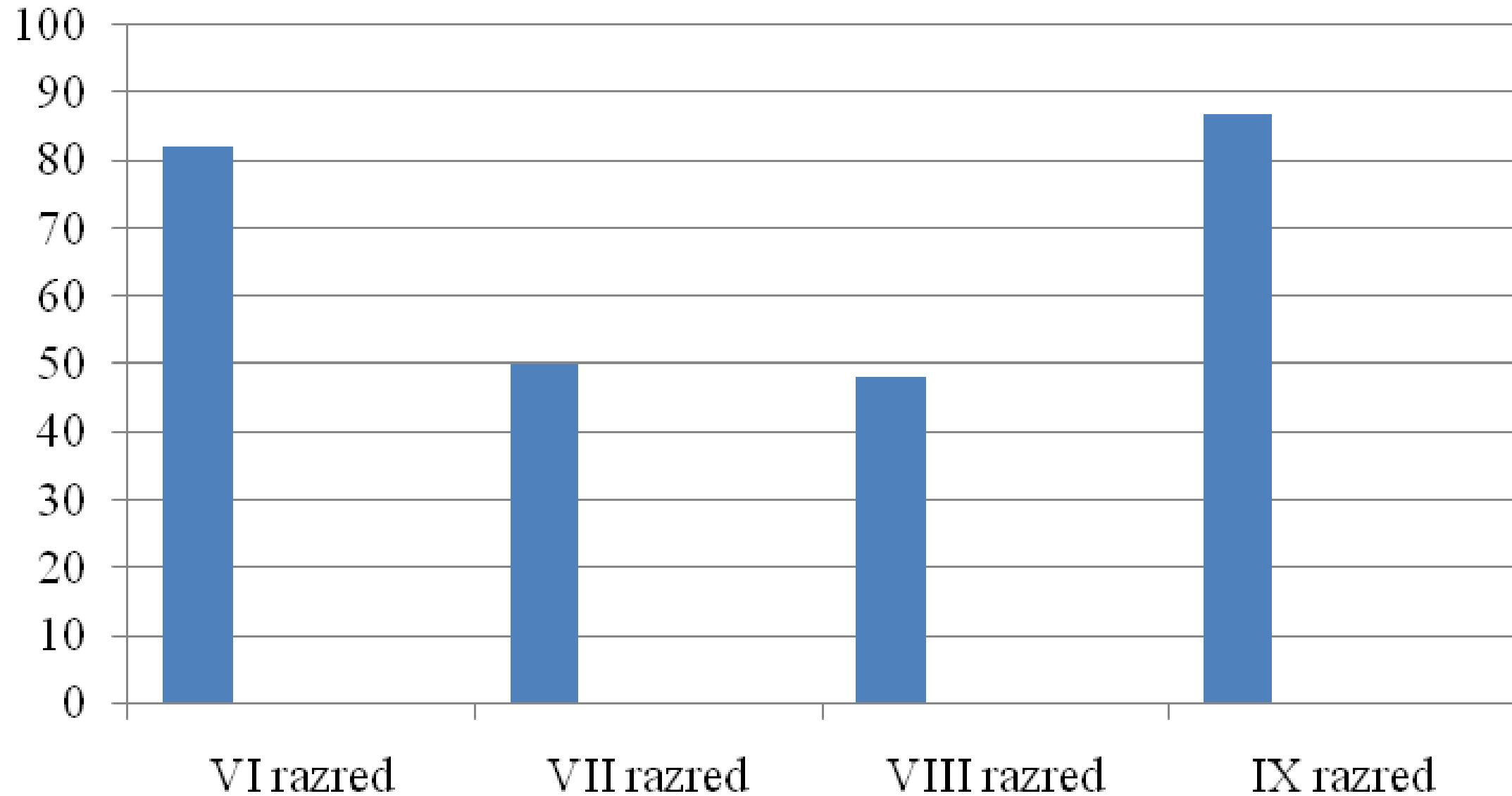
40

20

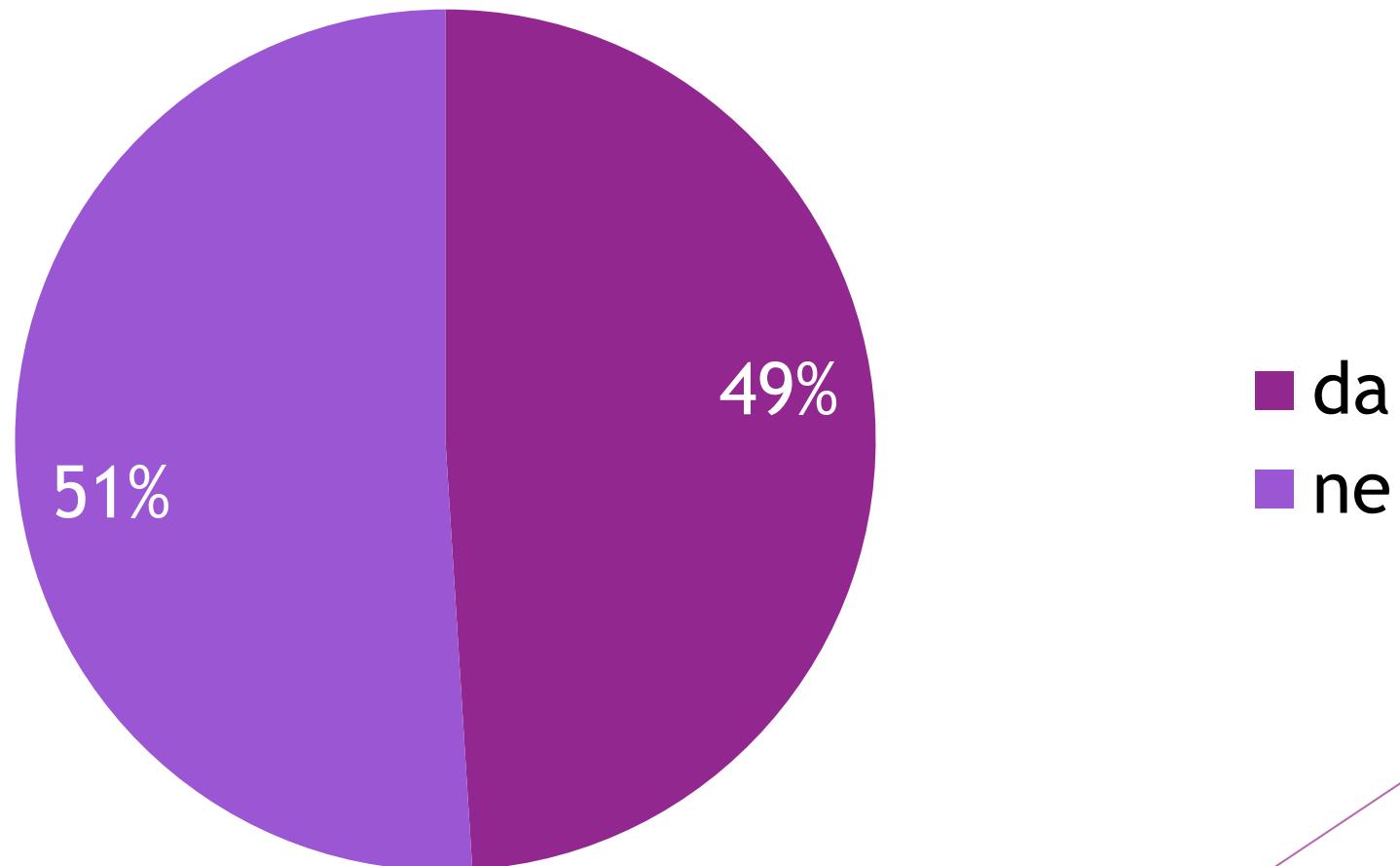
0

Znaju li vaši roditelji šta radite na Internetu?

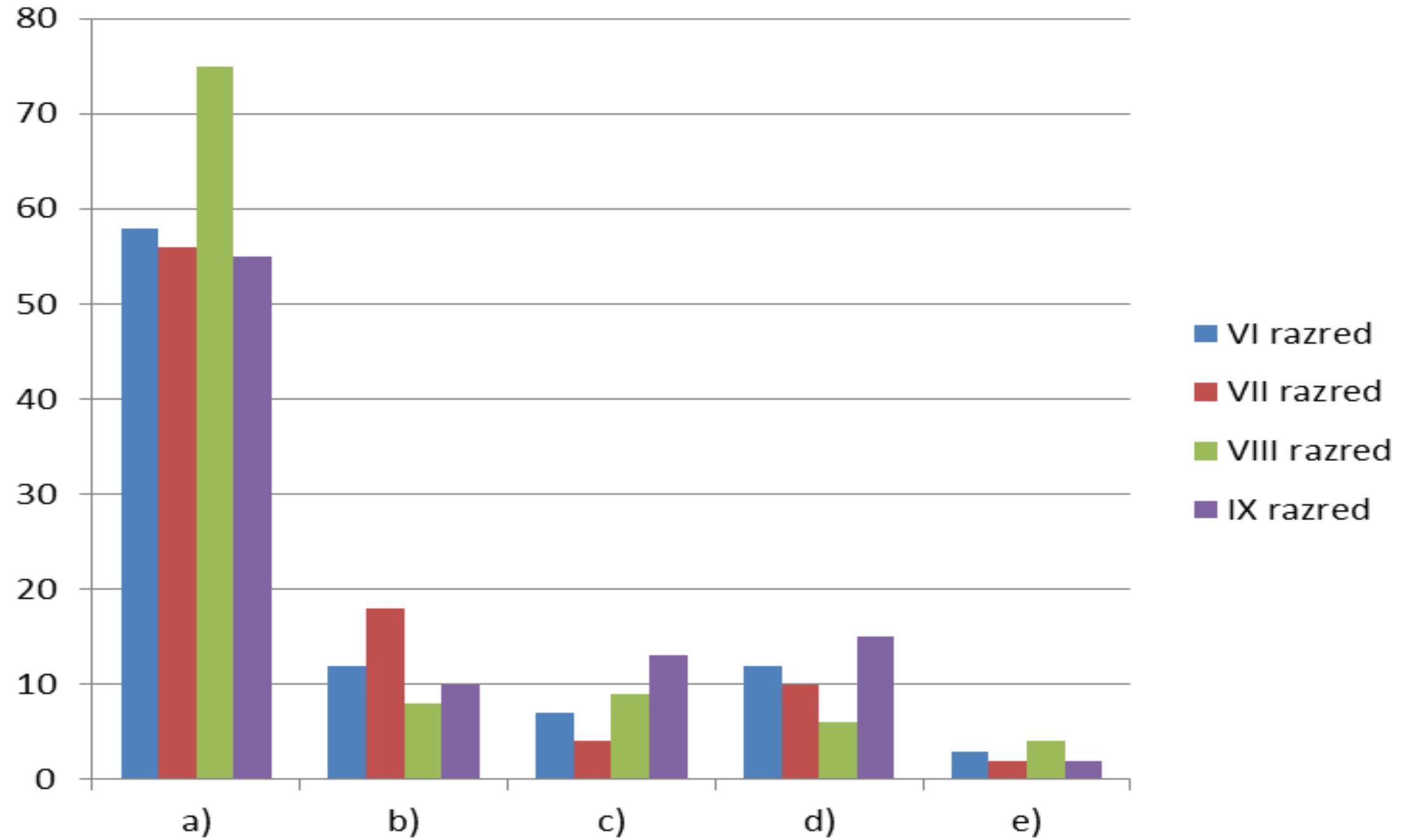
Roditelji znaju šta radim na Internetu

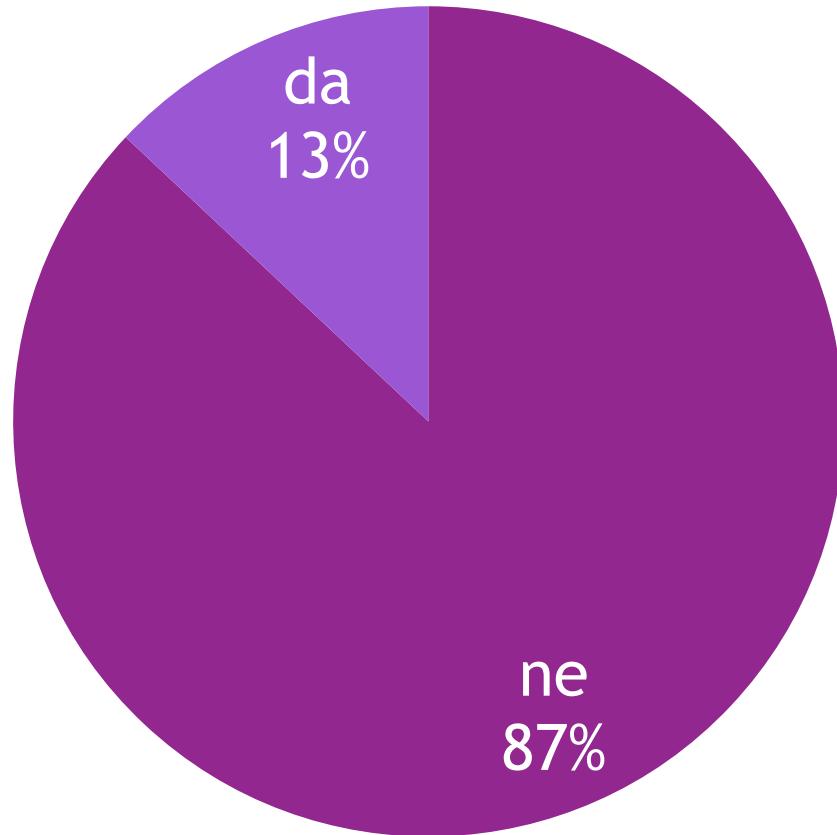
Bilo je i pitanja kao što su - šta obično rade na chatu:

- a) razgovaram sa osobama koje poznajem;
- b) razgovaram sa osobama koje nijesam nikad prije video/vidjela;
- c) razgovaram sa nepoznatim osobama sa kojima nijesam prije chatovao/la al sam čuo/la za njih;
- d) razgovaram sa nepoznatim osobama sa kojima sam se već prije susreo/la na chat-u;
- e) upoznao/la sam i lično osobu koju sam prvi put sreo/la preko chat-a.

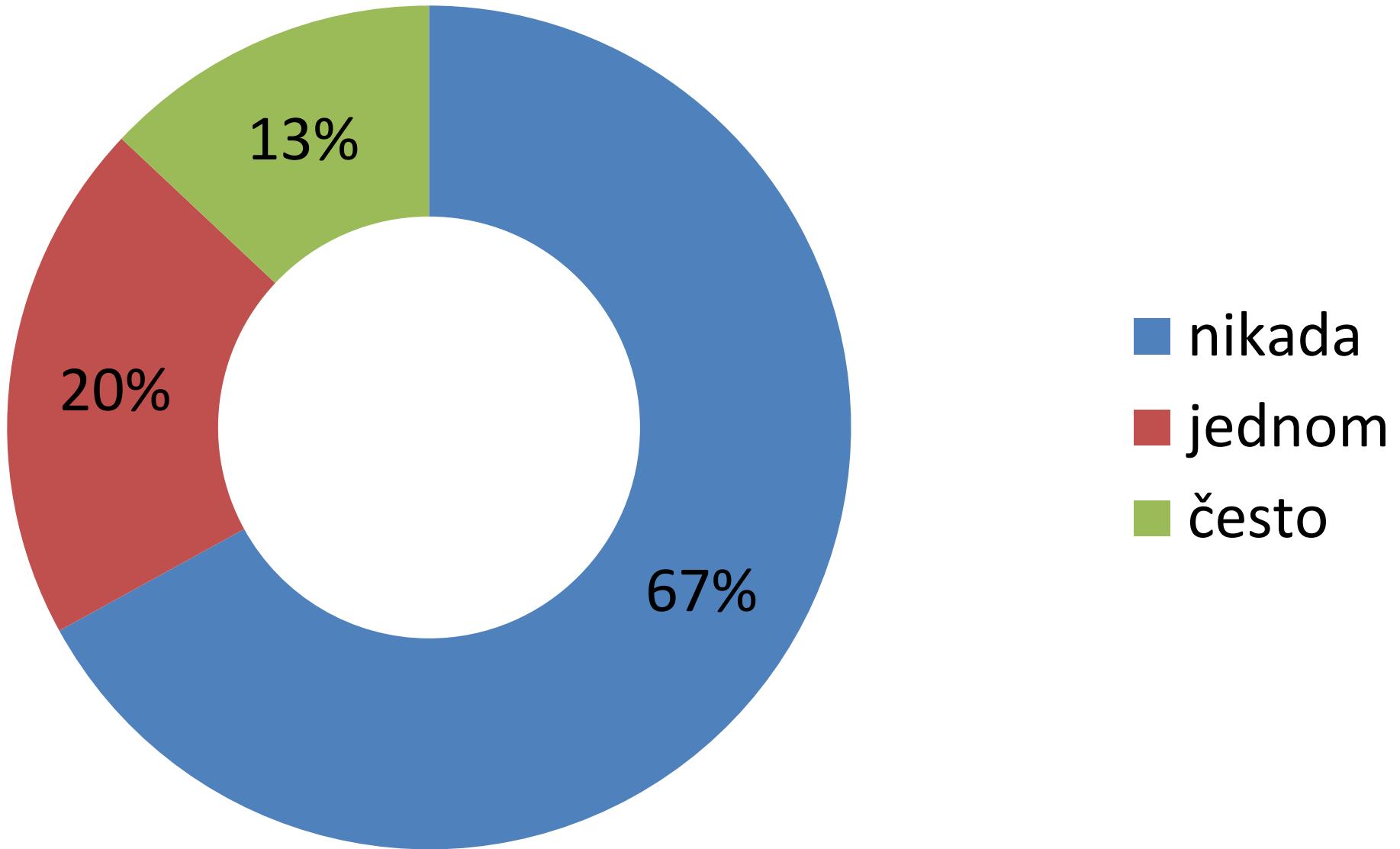
Da li si lično sreo osobu koju si upoznao putem Interneta?

Iz rezultata se vidi da osim sa poznatim osobama, djeca komuniciraju i sa nepoznatim ljudima, a najzabrinjavajući odgovori su da se par učenika (učenice) i lično upoznao/la s osobom sa kojom se prvi put sreo/la na chat-u putem Interneta.

Da li ste se ikada osjećali neprijatno na Internetu?

Poražavajući su podaci da samo 9,3 posto anketiranih osnovaca koristi Internet za obrazovanje.

Slika informatičke pismenosti nameće potrebu popularizacije Interneta u obrazovne svrhe, dok broj onih koji provode vreme čatujući i igrajući igrice nameće potrebu da se upozori na to da Internet, kao i svako moćno sredstvo, može da bude veoma opasan.

Zaključak - prednosti Interneta:

- ▶ Brza dostupnost informacija;
- ▶ Lako i brzo pregledanje aktuelnih vijesti - jednostavna komunikacija;
- ▶ Predstavlja izvor zabave - pristup zabavnim sadržajima;
- ▶ Omogućava komunikaciju sa ljudima – brzo i jednostavno dopisivanje sa vršnjacima i ljudima u različitim djelovima svijeta;
- ▶ Omogućava kupovinu različitih proizvoda;
- ▶ Podstiče razvoj kreativnosti;
- ▶ Mogućnost izrade web stranica;
- ▶ ...

Zaključak - nedostaci Interneta:

- Objavljivanje privatnih informacija;
- Neodgovarajući sadržaj;
- Nasilje preko Interneta;
- Nacionalna, vjerska i rasna mržnja;
- Objava nepouzdanih informacija;
- Internet je prostor mnogih zlonamjernih programa poput virusa, crva, spamova, trojanskih konja i sl.

Zavisnost od interneta kao psihički poremećaj

Zavisnost od Interneta kao poremećaj je prvi put opisao američki psihijatar Ivan Goldberg, 1995. godine. Iako Goldberg nije imao za cilj da se ovo uvrsti u zvanični spisak duševnih poremećaja.

- korišćenje Interneta izaziva negativno, stresno stanje čovjekove psihe;
- korišćenje Interneta čini štetu fizičkom, psihičkom, međuljudskom, društvenom ili ekonomskom statusu čovjeka.

Naši stručnjaci definisali su zavisnost od Interneta kao klinički poremećaj sa snažnim negativnim posledicama na socijalno, radno, porodično, finansijsko i ekonomsko funkcionisanje ličnosti.

Naučnici tvrde da je zavisnost od Interneta psihički poremećaj, koji se manifestuje kao opsesivna želja da se provodi vrijeme na Internetu.

Za postavljanje dijagnoze nije važno koliko vremena neko provodi na Internetu, već da li je ta navika stvorila probleme.

UZROCI INTERNET ZAVISNOSTI

- Samoliječenje nekog psihičkog poremećaja
- Glad za informacijama
- Stidljivost ili socijalna fobija
- Usamljenost
- Kompulzija

- Najčešće se razvija zavisnost prema igricama, četovanju;
- Kad nema Internet, osjeća bijes, napetost, depresiju, psihički i fizički nemir;
- Rizikuje da izgubi posao;
- Postaje socijalno izolovana i premorena;
- Poriče problem, a kad ga postane svjesna, osjeća strah i krivicu i ponovo traži zaborav u virtuelnom svijetu.

Da li Fejsbuk, ubjedljivo najpopularnija društvena mreža, postaje neki socijalni obrazac koji se mora ispoštovati da bi se bio dio društva?

Savjeti za djecu i odrasle na Internetu, kao i savjeti za ponašanje na društvenim mrežama

- ▶ Dijete se ne smije plašiti Interneta;
- ▶ Žrtve Interneta postaju djeca koja su zaplašena, nesigurna, neupućena i koja nemaju povjerenje svojih roditelja i nastavnika;
- ▶ Edukacija i povjerenje;
- ▶ Dijete treba objektivno informisati i naučiti o prednostima Interneta, ali i o njegovim opasnostima;

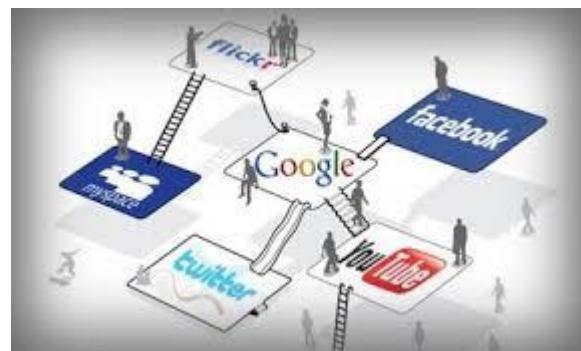
- ▶ Računaru je mjesto u zajedničkoj radnoj sobi ili u dnevnom boravku, kako bi roditelji povremeno mogli nadgledati djecu;
- ▶ Naučite dijete da su pravila lijepog ponašanja na Internetu ista ili su slična onima u stvarnom životu.

- ▶ Naučite djecu da ne odgovaraju na uvredljive poruke.
- ▶ Pomozite djeci da shvate da kakve poruke mogu da izazovu neprijatne osjećaje.
- ▶ Provjerite umiju li djeca da blokiraju prijem poruka od određenog pošaljijoca.

- ▶ Sačuvati uvredljive poruke, mogu da vam posluže kao važan dokaz.
- ▶ U suzbijanju klasičnog šikaniranja na Internetu sarađujte s učiteljima i drugim roditeljima.
- ▶ Naučiti dijete da vas obavještava o svakom iskustvu iz virtualnog / realnog svijeta, koje ga zabrinjava.
- ▶ Ubijedite ga da u vas može da se pouzda i kada neoprezno uradi nešto loše i da će zajedno potražiti rješenje.
- ▶ Objasnite djetetu da, ukoliko ga neko uznemirava, to nikad nije njegova krivica.

Evidentno je da djeca vole da pretražuju Internet i da bi to trebalo iskoristiti i uputiti ih na pravi način.

U svakom slučaju, ako se na pravi način upute i upoznaju sa mogućnostima Interneta, a to je posao nas nastavnika, a dijelom i roditelja, možda će njima biti zanimljiviji i neki drugi sadržaji od igranja igrica i povezivanja preko društvenih mreža.

PAMETNO KORIŠĆENJE INTERNETA

Sigurnost na Internetu

Kada se priča o sigurnosti na Internetu prvenstveno se misli na čuvanje ličnih podataka, sigurnost svog računara, čuvanja lozinki.

Šta je za Vas bezbjedan interenet?

Bezbjedan internet odlikuje psihičku i fizičku zaštitu osobe prilikom obavljanja aktivnosti na internetu. U okviru bezbjednog interneta korisnici mogu da se edukuju, zabave i komuniciraju na način u kom se poštuju njihova ličnost, privatnost i prava.

Koje opasnosti vrebaju na internetu?

Postoji širok spektar opasnosti sa kojima se možemo susreti na Internetu - od sitnih uvreda, prozivki, narušavanja privatnosti pa sve do širenja nacionalne netrpeljivosti, diskriminacije, krađe, trgovine ljudima, seksualne zloupotrebe, itd.

O čemu sve treba voditi računa kada smo na Internetu i na šta biste voljeli da upozorite djecu i mlade kada je u pitanju internet?

- **Informaciona bezbjednost**
- **Računarska bezbjednost**
- **Internet bezbjednost**

cirt.me

BEZBJEDNOST DJECE NA INTERNETU

Dobrodošli u dio portala koji je posvećen bezbjednosti djece na Internetu. Ministarstvo prosvjete veliku pažnju i veliki broj aktivnosti usmjerava ka ovoj problematici.

Forum o sigurnom Internetu

Osvoji Internet, surfuj pametno!